

REIKNINGUR
Menntasjóðs námsmanna fyrir árið 2022.

Rekstrarreikningur ársins 2022

	þús. kr.
Vaxtatekjur	
Vaxtatekjur	1.697.625
Verðbætur	22.145.033
Lántökugjöld á námslán	<u>4.100</u>
	<u>23.846.758</u>
Vaxtagjöld	
Vaxtagjöld	3.604.808
Verðbætur	<u>7.718.745</u>
	<u>11.323.553</u>
Hreinar vaxtatekjur (vaxtagjöld)	12.523.205
Aðrar rekstrartekjur	
Tilkynningargjald	111.157
Aðrar rekstrartekjur	<u>8.591</u>
	<u>119.748</u>
Önnur rekstrargjöld	
Laun og launatengd gjöld	389.023
Annar rekstrarkostnaður	342.411
Vaxtastyrkir til námsmanna	4.496
Afskriftir rekstrarfjármuna	<u>164.444</u>
	900.374
Framlag á afskriftarreikning útlána	<u>12.308.175</u>
	<u>13.208.548</u>
Rekstur án ríkisframlags	(565.595)
Framlag ríkissjóðs	<u>1.603.800</u>
Tekjuafgangur ársins	<u><u>1.038.205</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2022

	þús. kr.
Eignir	
Handbært fé	
Sjóður og bankainnstæður	20.066.002
Útlán	
Gjaldfallnar afborganir og vextir útlána, önnur skuldabréf	15.591.650
Námslán 1976-1982 (V-lán)	158.778
Námslán 1982-1992 (S-lán)	16.139.307
Námslán 1992-2005 (R-lán)	14.979.056

Nr. 870/2023

Námslán frá 2005 (G-lán)	200.738.772
Námslán frá 2020 (H-lán)	20.302.621
Markaðskjaralán	<u>0</u>
	267.910.184
Afskriftarreikningur útlána	<u>(74.399.374)</u>
	<u>193.510.810</u>
Aðrar eignir	
Ríkissjóður, viðskiptareikningur	653.580
Rekstrarfjármunir	432.950
Ríkissjóður vegna jöfnunarstyrkja	112.331
Aðrar kröfur	<u>17.377</u>
	<u>1.216.238</u>
Eignir alls	<u><u>214.793.050</u></u>
Skuldir og eigið fé	
Skuldir	
Langtímalán	
Skuldir í íslenskum krónum, verðtryggð lán	<u>88.039.639</u>
Aðrar skuldir	
Ríkissjóður, viðskiptareikningur	0
Ríkissjóður vegna jöfnunarstyrkja	0
Áfallnir vextir	1.974.961
Lánardrottinn	<u>109.580</u>
Skammtímaskuldir	<u>2.084.541</u>
Skuldir	<u>90.124.180</u>
Eigið fé	124.668.870
Skuldir og eigið fé alls	<u><u>214.793.050</u></u>

Sjóðstreymi ársins 2022

Rekstrarhreyfingar	
Tekjuafgangur (halli) ársins	1.038.205
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á fjárstreymi:	
Vaxtatekjur og lántökugiöld	164.444
Vaxtagiöld	(1.701.725)
Afskriftir rekstrarfjármuna	3.604.808
Verðbætur langtímalána	7.718.745
Verðbætur námslána	(21.890.348)
Framlag í afskriftarsjóð	<u>17.122.339</u>
Veltufé frá rekstri	<u>6.056.467</u>
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum	<u>(2.943.461)</u>

Handbært fé frá rekstri fyrir vexti	<u>3.113.006</u>
Fjárfestingahreyfingar	
Veitt námslán	(9.549.864)
Afborganir námslána	14.454.689
Fjárfesting í varanlegum rekstrarfjármunum	<u>(106.275)</u>
	6.798.549
Fjármögnunarhreyfingar	
Afborganir langtímalána	<u>(5.945.996)</u>
	(5.945.996)
Hækkun á handbæru fé	2.769.305
Handbært fé í ársbyrjun	<u>17.296.697</u>
Handbært fé í lok árs	<u><u>20.066.002</u></u>
Aðrar upplýsingar	
Greiddir vextir af langtímaskuldum	(3.604.898)
Innborgaðir vextir af útlánnum	1.818.526
Innborgaðir vextir af bankainnstæðum	590.117

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra.

Ársreikningur Menntasjóðs námsmanna (MSNM) byggir á kostnaðarverðsreikningsskilum og er gerður í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Hann er gerður eftir sömu reikningsskilaaðferðum og árið áður.

Starfsemin á árinu.

Samkvæmt rekstrarreikningi var hagnaður af rekstri sjóðsins um 1.038 millj. kr. á árinu 2022. Heildareignir námu 214.793 millj. kr. í árslok. Heildarskuldir námu 90.124 millj. kr. og bókfært eigið fé 124.669 millj. kr.

Ársverk hjá sjóðnum voru 33,37 á árinu 2022.

Starfsemi Menntasjóðs námsmanna á árinu.

Árið 2022 var þriðja ár eftir að ný lög um Menntasjóð námsmanna (MSNM) tóku gildi en þau voru samþykkt 9. júní 2020 og komu til framkvæmda 1. júlí 2020. Löggin fela í sér grundvallar-breytingu á stuðningskerfi ríkisins við námsmenn, þar sem lánþegar skv. nýjum lögum fá 30% niðurfærslu af höfuðstól námsláns ef þeir ljúka námi innan tilskilins tíma og námsmenn með börn á framfæri fá styrk vegna framfærslu barna ljúki þeir að lágmarki 22 ECTS-einingum á önn. Þá hafa námsmenn sem eru undir 40 ára val (35 ára fimm árum eftir að löggin tóku gildi) um fjórar endurgreiðsluleiðir þ.e. að endurgreiða námslánin sem tekjutengd lán og þá annaðhvort sem verðtryggð eða sem óverðtryggð lán eða sem jafngreiðslulán og þá annaðhvort verðtryggð eða óverðtryggð. Námsmenn sem ljúka námi eftir þennan aldur hafa eingöngu val um jafngreiðslulán og þá annaðhvort verðtryggð eða óverðtryggð. Á árinu 2022 hófu 1.805 námsmenn að greiða af námslánnum samkvæmt nýju kerfi. Af þeim völdu 20,7% óverðtryggð jafngreiðslulán, 20% verðtryggð jafngreiðslulán, 57,8% óverðtryggð tekjutengd lán og 1,6% verðtryggð tekjutengd lán. Vaxtakjör H-lána í árslok voru 2,49% fyrir verðtryggð lán og 7,3% fyrir óverðtryggð lán.

Nr. 870/2023

Áhættustýring.

Menntasjóður námsmanna notar umgjörð samhæfðrar áhættustýringar til að tryggja að áhættur séu skilgreindar og að þeim sé stjórnað á skipulegan hátt til að ná hæfilegri fullvissu um að yfirsýn og skilningur á áhættu í starfsemi sjóðsins sé til staðar á hverjum tíma á öllum sviðum í starfseminni. Áhættustefna sjóðsins miðar við rekstraráhættu sjóðsins sem eru í reglubundinni vöktun yfir árið en aðrar helstu áhættur hafa verið skilgreindar og eru mældar að lágmarki árlega, sjá nánar í skýringu 18.

Uptaka alþjóðlegra reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila (IPSAS).

Menntasjóður námsmanna flokkast sem svokölluð A2 hlutastofnun. Skv. 52. gr. laga um opinber fjármál nr. 123/2015, sbr. lög nr. 131/2021 skulu reikningsskil fyrir stofnanir sem undir þann flokk falla gerð á grundvelli alþjóðlegra reikningsskilastaðla fyrir opinbera aðila sem miða við rekstrargrunn (IPSAS). Menntasjóður hefur hafið innleiðingu á IPSAS og hyggst innleiða hann að fullu á árinu 2023. Nánar er fjallað um innleiðingu á IPSAS í skýringu 21.

Reykjavík, 22. júní 2023.

Stjórn Lánasjóðs íslenskra námsmanna,

Inga Hrefna Sveinbjarnardóttir formaður.

Nanna Kristín Tryggvadóttir

Tryggvi Másson

Erla Björg Eyjólfsdóttir

María Sól Antonsdóttir

Katrín Kristjana Hjartardóttir

Jóhannes Stefánsson

Steinunn Bergmann

Katrín Oddsdóttir

Jóna Þórey Pétursdóttir

Hrafnhildur Ásta Þorvaldsdóttir
framkvæmdastjóri.

Áritun óháðs endurskoðanda.

Til stjórnar Menntasjóðs námsmanna og háskóla-, iðnaðar- og nýsköpunarráðuneytis.

Álit.

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Menntasjóðs námsmanna fyrir árið 2022 að undanskilinni skýrslu og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu sjóðsins á árinu 2022, efnahag hans 31. desember 2022 og breytingu á handbæru fé á árinu 2022, í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur.

Ársreikningurinn innifelur:

- Skýrslu og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra.
- Rekstrarreikning fyrir árið 2022.
- Efnahagsreikning þann 31. desember 2022.
- Sjóðstreymi fyrir árið 2022.
- Skýringar, sem innifela helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra er undanskilin endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits.

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðanda.

Óhæði.

Við erum óháð sjóðnum samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglu sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglu.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Ábending.

Án þess að setja fyrirvara við álit okkar vísuð við til skýrslu og áritunar stjórnar og framkvæmdastjóra og skýringu nr. 21 þar sem stjórnendur Menntasjóðs námsmanna fjalla um innleiðingu á alþjóðlegum reikningsskilastöðlum fyrir opinbera aðila sem miða við rekstrargrunn (e. accrual basis IPSAS, International Public Sector Accounting Standards, vísað til sem „IPSAS“).

Aðrar upplýsingar, þ.m.t. skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra.

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra sem lá fyrir við áritun okkar. Aðrar upplýsingar eru jafnframt ársskýrsla sjóðsins. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út. Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga, þ.m.t. skýrslu og áritunar stjórnar og framkvæmdastjóra og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, sem tilgreindar eru hér að ofan, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

Hvað varðar skýrslu og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006 yfirfarið að skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum.

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum sjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning sjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa sjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi sjóðsins. Stjórnendum sjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn skal hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins.

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vísu er mikil vísu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi sjóðsins eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hans. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að sjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum stjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Reykjavík, 22. júní 2023.

PricewaterhouseCoopers ehf.,

Arna G. Tryggvadóttir löggiltur endurskoðandi.